gemeente Barneveld

Samenwerken aan een veilige Barneveldse samenleving

Prioritering Integraal Veiligheidsplan 2024-2027
Commissie Bestuur - 12 september 2023

Agenda

A. Toelichting IVP

1. Openingswoord burgemeester Van der Tak
2. Context & Aanleiding
3. Verantwoordelijkheden Integraal Veiligheidsplan (IVP)
4. Actueel veiligheidsbeeld, lopende aanpak (verdere uitwerking raadsmemo over veiligheidsbeleid gemeente Barneveld d.d. 12-6-23)
5. Gelegenheid tot vragen

B. Dialoog over IVP en prioriteiten

1. Prioriteiten 2024-2027
2. Gelegenheid tot gesprek over prioriteiten

Context & Aanleiding

- Integraal Veiligheidsplan (IVP) is een beschrijving van reguliere taken en prioriteiten in beleidsperiode van vier jaar.
- **Gezamenlijk met de gemeenten Nijkerk en Scherpenzeel, politie en Openbaar Ministerie:**
  - Gezamenlijkheid vanwege Basisteam samenwerking in de Veluwe Vallei Noord in de politieregio Oost-Nederland.
  - Voortbouwend op de goede samenwerking van de afgelopen vier jaar.
- **Samenleving is in beweging:** inspelen op nieuwe ontwikkelingen en trends.
- **Veiligheid gaat over ‘traditionele grenzen heen’:** van belang om te zoeken naar samenhang met andere beleidsterreinen en het betrekken van alle partners in de keten.
- **Afgestemd op:** 1) landelijke, regionale en lokale beleidsdoelstellingen, 2) de ambities van de vastgestelde kadernota 2024-2027

Verantwoordelijkheden IVP

Algemeen

- *Gemeente:* regierol op het ontwikkelen van een integraal veiligheidsbeleid
- *Burgemeester:* verantwoordelijk voor de (handhaving van de) openbare orde en veiligheid (artikel 172 Gemeentewet)

Vaststelling

- *Gemeenteraad:* kaderstellende en controlerende rol, vaststellen Integraal Veiligheidsplan en jaarlijkse bespreking van de uitvoering
- *College BenW:* verantwoordelijk voor de uitvoering van het veiligheidsbeleid, vaststellen Integraal Uitvoeringsplan (UVP)
- *Driehoek gemeente/politie/OM (op niveau van de politieregio Oost-Nederland):* besluitvorming over capaciteit/sterkteverdeling

Proces Integraal Veiligheidsplan (IVP)

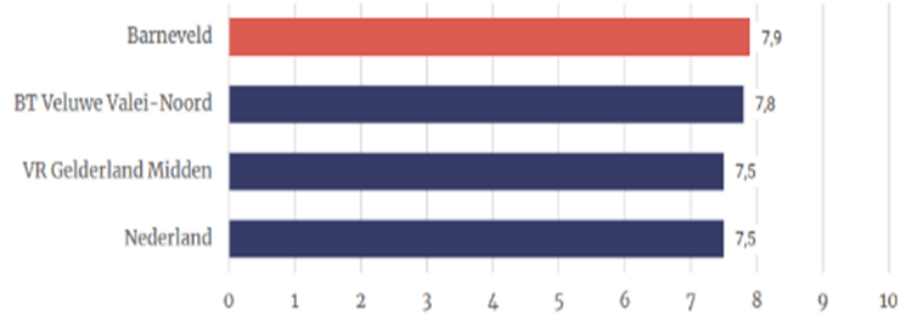
Stap	Tijdpad
1. Start Voorbereiding • o.a. overleg met Lokale Driehoek over huidig IVP, proces en inventarisatie van trends en ontwikkelingen, facts & figures, etc.	april 2023
2. Participatie en communicatie met inwoners en organisaties uit de gemeente Barneveld • Veiligheidsdag: ca. 10.000 bezoekers • Veiligheidsenquête: ca. 800 reacties	24 juni 2023 Juni/juli 2023
3. Memo veiligheidsbeeld (ingekomen stukken gemeenteraad)	5 juli 2023
4. Presentatie prioritering Commissie Bestuur	12 september 2023
5. IVP ter vaststelling gemeenteraad (evenals in de gemeenten Nijkerk en Scherpenzeel)	december 2023
6. Uitvoeringsplan ter vaststelling door college BenW	februari 2024

Veiligheidsbeeld: wat zien we?

- **Inwoners van de gemeente Barneveld zijn vergeleken met andere gemeenten meer tevreden over veiligheid.**

- **Dalende trend ‘traditionele criminaliteit’**
  - Slachtofferschap vermogensdelicten landelijk **2013:19% 2021: 9%**
  - High Impact Crimes Barneveld: **2021:82 naar 2022: 54**

- **Meldingbereidheid**
  - **27%** van de Barneveldse inwoners die een verdachte situatie zien doen geen melding hiervan

Figuur 4.7 - Oordeel veiligheid woonomgeving per gebied (rapportcijfer)

	2020	2021	2022
Woningcriminaliteit	109	131	83
Geweldsdelicten	136	117	113
Drugshandel	16	27	35
Horizontale fraude	401	282	227
Overlast personen verward gedrag	272	166	185
Drugs/drankoverlast	71	76	90

Veiligheidsbeeld: wat zien we?

- **Verandering in het veiligheidsbeeld:** van traditionele vormen van criminaliteit naar nieuwe uitingen en vormen van criminaliteit.

- **Inspelen op nieuwe ontwikkelingen in de samenleving:** b.v. maatschappelijke onrust (in allerlei vormen, o.a. gerelateerd aan het vertrouwen in de overheid) vraagt ook om actief schakelen vanuit de veiligheidsketen. Tegelijkertijd, oplossing ligt niet altijd in de veiligheidsketen, maar b.v. bij andere partners. Vraagt om actieve samenwerking.

- **Middelen en verkeer:** In gemeente Barneveld valt middelengebruik nog steeds in negatieve zin op. Vraagt om preventieve (OKO: opgroeien in de Kansrijke Omgeving) en continueren van een repressieve aanpak.

- **Drie prioriteiten vragen onze aandacht:**
  - Ondermijnende criminaliteit
  - Digitale veiligheid
  - Zorg & Veiligheid

Prioriteit 1: Ondermijnende criminaliteit

- **Trend:** Steeds meer zicht op signalen van ondermijnende en georganiseerde criminaliteit. Vraagt ook een georganiseerde overheid om te kunnen ingrijpen.

- **2023: 53 signalen** waarvan **16 actueel** besproken worden

- Toenemend aantal registraties drugshandel politie: **2020:16 - 2021:27 - 2022:35**

- **Respondenten** vinden dat op het gebied van ondermijning de volgende thema's als eerste aangepakt moeten worden door de gemeente:
  - Fabriceren van drugs (60%)
  - Mensenhandel / uitbuiting (46%)
  - Zorgfraude (34%)
  - Drugshandel (33%)

Prioriteit 1: Ondermijnende criminaliteit

Doorontwikkeling huidige en ingezette aanpak van ondermijning (start januari 2023) door:

1. Productie en handel in drugs aanpakken

- Overheid en samenleving weerbaar maken (b.v. Bibob-toetsing)
- Aanjagen van en analyse op signalen bij ketenpartners
- Doorontwikkelen repressieve aanpak (zero-tolerance) en combineren met preventieve mogelijkheden (b.v. voorlichting)

2. Ondermijning in het buitengebied voorkomen (lokale prioriteit)

- Risico en gelegenheid in kaart brengen

3. Mensenhandel, gericht op uitbuiting, identificeren

- Meer zicht op de vormen van uitbuiting
- Positie en leefomstandigheden verbeteren (toepassing Wet Goed Verhuurderschap)

4. Zorgfraude voorkomen

- Voorkomen dat gelden die bestemd zijn voor zorgcliënten in verkeerde handen terecht komen

Prioriteit 2: Digitale weerbaarheid

- **Trend:** Verschuiving van traditionele criminaliteit naar digitale criminaliteit
- **15%** van de inwoners van de gemeente Barneveld is in 2021 slachtoffer geworden van online criminaliteit (vooral fraude en oplichting)
- Inwoners van de gemeente Barneveld nemen gemiddeld minder online preventie maatregelen dan de referentiegebieden. Lage aangiftebereidheid op dit thema.
- 2023 (januari – juli) **122 registraties** van horizontale fraude (= inwoners / bedrijven slachtoffer)
- Respondenten verwachten van de gemeente in de preventie van digitale criminaliteit vooral: 1) Het geven van informatie over risico's via (sociale) media (58%), 2) Het informeren over organisaties die kunnen helpen (44%)

Prioriteit 2: Digitale weerbaarheid

Intensivering van de ingezette aanpak door:

1. **Vergroten van de weerbaarheid** van digitaal kwetsbare inwoners o.a. door het verhogen van de meldingsbereidheid

2. **Versterken aanpak digitale criminaliteit**

   - Ontwikkelen van een lokaal veiligheidsbeeld i.s.m. politie-initiatief van cybervrijwilligers
   - Versterken van het regionale en lokale netwerk voor kennisdeling en signalen
   - Samenwerking bedrijven / ondernemers bezien in collectieven (digitaal weerbare bedrijven)

3. **Verminderen van slachtofferschap**

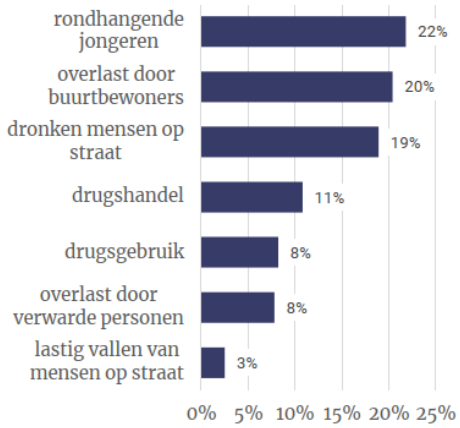
   - Doelgerichte interventies inzetten

Prioriteit 3: Zorg & Veiligheid

- **Trend:** Multi problem casuïstiek vraagt om continue aandacht, aantal meldingen blijft hoog:
  - 15-20 actuele casussen
  - 53 casussen in Q1 en Q2 2023

- Melding **overlast verward/overspannen persoon** continue hoog:
  - 2020: 272 → 2021: 166 → 2022: 185
  - 2023 (januari – juli) **208 registraties** van sociale wijkproblematiek

- Van de respondenten die zich zorgen maken om iemand in hun omgeving heeft ruim **zes op de tien** (63%) dit niet gemeld.

Figuur 3.6 - Sociale overlast (percentage komt wel eens voor in de buurt)

Prioriteit 3: Zorg & Veiligheid

Doorontwikkeling huidige aanpak door:

1. **Woonoverlast (lokale prioriteit)**
    - Vroegtijdig signaleren
    - Beter en eerder gebruik maken van de Wet Aanpak Woonoverlast

2. Personen met onbegrepen gedrag
- Versterken ketensamenwerking: vroegtijdig signaleren en overlast voorkomen/aanpakken
- Beter benutten van de wettelijke mogelijkheden die de partners hebben om ongewenst gedrag te begrenzen
- Beter en eerder gebruik maken van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg en de Wet Zorg en Dwang.

3. Nazorg ex-gedetineerden
- Concrete procesmatige afspraken maken met de betrokken partners om ervoor te zorgen dat alle leefgebieden op tijd in beeld zijn en benodigde acties in gang gezet worden.
- Het borgen van alle benodigde acties op de verschillende leefgebieden vóór het moment van vrijlating van de gedetineerde.

4. Aanpak middelengebruik (lokale prioriteit)
- Preventief (OKO) gestart sinds voorjaar 2023
- Repressief continueren